

Budapestre vonatkozó újságcikk

Oszályozás

341.324

Szerző:

Cím:

Hogyan adják át a románok a fővárost.

Forrás:

Bp. Hirlap

Bp.

(Helv)

1919. 11. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszám

Hogyan adják át a románok a fővárost.

Budapest, nov. 13.

A magyar kormány és az antant budapesti képviselői a román királyi csapatok parancsnokságával tárgyalásokat folytattak Budapest kiűritéséről. A tárgyalások teljes eredménnyel végeztek s a román királyi csapatok ennek következtében pénteken reggel, illetve a délelőtt folyamán kiűritik a fővárost, s a rend további fenntartását a nemzeti hadsereg bevonulásáig az ujonnan alakult karhatalomnak átadják.

Az átadás részletei a következők:

— A fővárosban lévő összes karhatalmak és csendőrök 13-án délután hat órakor készültségbe lépnek. Fegyverrel az utcán a Duna budai oldalán 14-én délelőtt hét óra előtt, Pesten délelőtt 10 óra előtt mutatkoznak nem szabad. Ennek a tilalomnak a megszegése azt vonná maga után, hogy a románok nem vonulnának ki.

— A román őrségek fõlváltása 13-áról 14-ére virradó éjszaka történik. Helyüket a rendõrség foglalja el antant tisztek vezetésével. A nemzeti hadsereg elõvédjei a Dunát reggel 8 órakor érik el és délelõtt 10 órakor léphetik át.

— A karhatalmi századok Budán ugyancsak 14-én reggel 7 órakor, Pesten délelõtt 10 órakor vonulnak föl a készültségi helyekről. Ez elõtt az idõpont elõtt csak az antant-tisztek engedelmével léphetnek akciõba (zavargás, rablás, stb.).

— A nemzeti hadsereg az összekötõ-hídat, Rákos-rendezõt, váci vasutat, újpesti hídfõt délután 1 órakor lépi át.

A románok 15-én Tápiószáp—Monor—Szabad-szállás vonalára, a nemzeti hadsereg pedig Isaszeg—Pécel—Vecsés—Ócsa vonalára érkezik meg.

Ellenõrizhetetlen forrásból közölték azt a hírt, hogy a nemzeti hadsereg riadója esetén a fővá-

rosban az utcákon csak karhatalmi igazolvánnyal szabad tartózkodni. Yates ezredes azonban megcáfolta ezt a hírt.

A nemzeti hadsereg Budapesten csak kisebb különítményi hagu hátra, s a közbiztossági szolgálót továbbra is a rendõrség, csendõrség és a karhatalmi alakulatok látják el. míg maga a nemzeti hadsereg tovább vonul s a Tiszán-innenti területeket veszi birtokába.

A nemzeti hadsereg bevonulása.

A nemzeti hadsereg ünnepies bevonulásáról és fogadásáról a főváros plakátok útján tájékoztatja a közönséget. Ezek az ünnepségek e hónap 16-án, vasárnap lesznek, értesülésünk szerint a következő sorrendben:

Vasárnap reggel 6 órakor a kelenföldi pályaudvaron megérkezik Horthy fővezér és vezérkara. A pályaudvaron a hadügyminiszter fogadja a fővezért, a ki ezután a Fehérváry-úton át lovas menetben megindul a város felé. Közben megkondulnak a főváros összes harangjai.

A Gelért-téren felállítandó díszkapu elõtt fogja fogadni Bódy Tivadar polgármester vezetésével a székesfõváros tanácsa reggel 8 órakor. A nemzeti hadsereg csapatai a Ferenc József-hídon, a Vámház-, Múzeum-, Károly- és Váci-köruton haladnak végig az Alkotmány-utcáig, a melyen keresztül az Ország-ház-térre vonulnak föl. A kormány és az állami fõhatóságok itt fogják ünnepiesen fogadni a hadsereget és a fővezért.

A parlament elõtt Friedrich István miniszterelnök fogja üdvözölni Horthyt és a nemzeti hadsereget. A fővezér válasza után Friedrich István miniszterelnök leánya bokrétát nyújt át Horthynak. Az ünnep további folyamán a budapesti nõk egy küldöttsége selyem nemzeti színû zászlót ad át a fővezérnek s Magyarországot egy selyemmel kihímzett térképét, a melyen a „hadak útja”, Horthy Miklós hadseregének felvonulási iránya Szegedtõl a Dunántulon át Budapestre aranszálakkal van kivarrva. A megszállott területekrõl való hölgyek gyászfényes

virágcsokrot nyújtanak át ezután a fővezérnek. Majd a parlament lépcsõin felállított oltár elõtt Csernoch János hercegprimás fényes papi segédlettel ünnepies tábort misét fog pontifikálni, azután az egyházak képviselõi megáldják a nemzeti hadsereg zászlóit.

Beöthy Zsolt erre az alkalomra a 48-as honvédek apostrofálásával magas szárnyalású ódát írt, a melyet Rákosi Szidi színművész, a Nemzeti Színház örökös tagja fog elszavalni.

Az országház elõtt a hatóságok, testületek és a pártok küldöttségei részére külön helyeket tartanak fenn.

A testületek közül egyedül a MOVE. (Magyar Országos Védõerõ-Egyesület), a melynek égisze alatt szervezõdött a nemzeti hadsereg, 2000 fõvel szándékozik résztvenni az ünnepségen s a hírlapok útján hívja föl tagjait, hogy jelentkezzenek az egyesület aranykéz-utcai helyiségében. Az ünnepségre 4 gyalogzászlóalj, egy-egy fél géppuskás századdal, 2 lovas század, 2 géppuskás lovas század és 2 tábori ágyúútteg vannak kivезényelve. Este 6 órakor az Operaházban díszelõadás lesz: Bánk bán és Hunyadi László elsõ fõlvonásait adják elõ. Elõadás után Friedrich István miniszterelnök lakásán szûkebbkörû tea lesz, a melyen körülbelül százhusz vendég vesz részt.

A fővárost természetesen a bevonulás napjára föllobogózzák és a közönség az utvonalon és az Országház elõtt fogja virággal köszönteni a magyar nemzeti haderõnek négyszáz év óta elsõ bevonulását az ország fővárosába. A rendezõ-bizottság fölhívja a közönséget, hogy a házakat minél szebben díszítse föl.

Azon az utvonalon, a melyen a nemzeti hadsereg bevonul, reggel fél nyolc órakor megszûnik a kocsis- és a villamosközlekedés.

A fogadóbizottság figyelmezteti a közönséget, hogy a földmûvelésügyi minisztérium és a Kuria ablakaiba hölgyeknek jegyet adnak ki. Jegyet kérni az Országházban, a pénzügyminiszter fogadótermében lehet pénteken reggel 9 órától este 6 óráig. A kikjegyet kapnak, azt szombaton délután 2 és 6 óra közt vehetik át ugyanott.

Horthy fővezér napiparancsa.

A nemzeti hadseregnek Budapestre való bevonulása alkalmából *Horthy Miklós fővezér* a következő *napiparancsot* intézte *csapataihoz* és az alárendelt *karhatalomhoz*:

Felelősséget vállaltam a magyar kormánnyal és az antant-hatalmakkal szemben, hogy a nemzeti hadsereg Budapest megszállása alkalmával *tartózkodni fog mindennemű önkényes, törvénytelenes fellépéstől, pogromtól, mindennemű kihívó magatartástól és minden eljárástól, a mely túllépi a hadsereg részére megállapított hatáskört. Megkövetelem, hogy ezen általam vállalt kötelezettségnek a nemzeti hadsereg a legteljesebben eleget fog tenni.* Tudatában annak, hogy a bűnösök bünhődni fognak, számítok minden tiszt és minden ember odaadó támogatására, annál is inkább, meri fönti ígéretem beváltása menti meg hazánkat a nyomoruságtól és az ország jövőjére a legnagyobb jelentőséggel bír. Ezen parancs a nemzeti hadsereg minden tagjának tudomására hozandó.

Statárium.

Az igazságügyminisztériumban nyert tájékoztatás szerint *kihirdetik a statáriumot.* A hatóságok megnyugtadják úgy a munkásságot, mint a főváros egész lakosságát, hogy *a legnagyobb nyugalommal várja meg a történendőket. Senkinek sem lesz bánatódása, a ki a rendet szereti.* Nemsokára az utcán lesznek a plakátok, a melyek a szükséges tudnivalókat közlik a közönséggel. Rövid időre *a telefonforgalom is korlátozva lesz,* de ezek a megszorítások csak rövid ideig lesznek életben.

A Karhatalom intézkedései.

A budapesti karhatalom részéről *minden előkészület megtörtént a rend biztosítására.* A karhatalmi

intézkedésekről *Dobák Géza* ezredes, karhatalmi főparancsnok a következőket mondta *Az Est* munkatársának:

A karhatalom kizáróan a rend fentartása céljából alakult. Létszáma olyan nagy, hogy bármilyen nagy ellentállást könnyen és gyorsan letörhet.

A polgárság tehát nyugodt lehet. Valószínűtlen, hogy valaki meg merné kockáztatni azt, hogy a rend főborítását megkísérelje. Az egy év előtti komédia nem fog megisméllődni.

A karhatalom minden egyes tagjának megmondottuk, hogy *a rendbontókat tetovázás, kérés és irgalom nélkül az utolsó emberig fel kell koncolni.* A karhatalomnak azon tagjai, a ki ezen parancsot nem tartaná be, *lesz tartóztatva és gyávaság, valamint kötelességmulasztás miatt haditörvényszék elé fogjuk állítani.*

A polgárság köteles a karhatalom tagjainak engedelmeskedni. A karhatalom tagjainak ismertető jelvénye: a bal felsőkaron egy körülbelül 10 centiméter széles lebélyezett nemzetiszínű szalag *Bp. K.* betűkkel (Budapesti Karhatalom).

A karhatalomhoz tartoznak: a rendőrség, csendőrség, a határrendőrség és a katonákból, továbbá az önként jelentkező polgárokból alakult csapatok. Azokat az egységeket, a kik karhatalmi jelvényt jogtalanul viselnek, *felkoncoljuk.*

— A karhatalomnak megparancsoltattott, hogy *pogromokat ne rendezzen és ne engedjen meg.* Most kaptunk éppen egy jelentést, hogy *13-ról 14-re virradó éjjelen a munkások a zsidókkal együttelve, komoly zavargásra készülnek.* Mi ezt nem fogjuk megtűrni. Bármilyen zavar lesz, *vérbe fojtom.* Ha huszonegy óráig fog is folyni a harc, az ország fővárosában mégis a rend fog győzni. *Előzetes cenzurát fojtok életbeléptetni, de ez a lapoknak is az érdeke.* A záróóra továbbra is 11 óra marad. Szesztillalom *zer lesz.*